

3

Αντιστοιχίστε τα επίθετα της Α' στήλης, αφού τα βάλετε στο σωστό γένος, αριθμό και πτώση, με τα ουσιαστικά της Β' στήλης.

Τα ζευγάρια που θα σχηματίσετε θα σας βοηθήσουν να περιγράψετε το προαύλιο ενός σχολείου σε λίγες γραμμές.

A'	B'
σιδερένιος	παρτέρια
πολύς	πλάτανος
πανύψηλος	αυλόπορτα
μεγάλος	βρύσες
πολύχρωμος	υπόστεγο
ξύλινος	κάδοι

.....

.....

.....

.....

4

Τι είναι η χρωματισμένη λέξη στα παρακάτω ζευγάρια προτάσεων; Υποκείμενο ή Αντικείμενο;

Σημειώστε **Υ** για το υποκείμενο και **A** για το αντικείμενο στο αντίστοιχο κουτάκι.

Μυρτώ	Η Μυρτώ κοιτάζει τον αστερία.	
	Ο Φώτης φώναξε τη Μυρτώ.	
γιορτή	Οι γονείς παρακολούθησαν με συγκίνηση τη γιορτή του σχολείου.	
	Η γιορτή του σχολείου είχε μεγάλη επιτυχία.	
Φώτης	Τα ωραιότερα κοχύλια τα μάζεψε ο Φώτης.	
	Όλοι θαύμασαν το Φώτη για τη συλλογή του.	
γατάκι	Η Σοφία τάισε το πεινασμένο γατάκι με ένα ψάρι.	
	Όλο το ψάρι το έφαγε το πεινασμένο γατάκι.	

5 Γνωρίζετε ποια δικαιολογητικά είναι απαραίτητα για τη μετεγγραφή ενός μαθητή σε ένα άλλο σχολείο; Αν η Αστραδενή άλλαξε σήμερα σχολείο, οι γονείς της θα έπρεπε να συμπληρώσουν την παρακάτω αίτηση.

ΑΙΤΗΣΗ	ΠΡΟΣ
	Τον κ. Διευθυντή του Δημοτικού Σχολείου
 Σύμμα
Την..... Νικόλαου	Παρακαλώ να επιτρέψετε τη μετεγγραφή
..... Χατζηπαύλου της Χατζηπαύλου Αστραδενής
Κατοίκου..... Αθηνών μαθητή της Τεσσάρτης (Δ')
οδός..... Μ. Ψών	τάξης του Σχολείου σας, στο..... 26 ^ο
αριθμ..... 15 Δημοτικό Σχολείο Αθηνών
	επειδή..... αλλάξαμε τόπο κατοικίας.....
Θέμα: Μετεγγραφή	
Ημερομηνία..... 10-9-1972 ΑΠ.....

Αν εσείς αλλάζατε σχολείο, οι γονείς σας θα έπρεπε να συμπληρώσουν τη δική σας αίτηση μετεγγραφής. Βοηθήστε τους να τη συμπληρώσουν.

ΑΙΤΗΣΗ	ΠΡΟΣ
Τ.....	Τ..... κ. Διευθυντή..... του Δημοτικού Σχολείου
Κατοίκου.....
οδός.....	Παρακαλώ να επιτρέψετε τη μετεγγραφή.....
αριθμ..... μαθητή..... της
Θέμα: «Μετεγγραφή»	τάξης του Σχολείου σας, στο
Ημερομηνία.....
.....	επειδή.....

 ΑΠ.....

Ποιος κάνει την αίτηση

Σε ποιον απευθύνεται

ΑΙΤΗΣΗ

ΠΡΟΣ

Τι ζητάει

Ποιος υπογράφει

Το Εργαστήρι της Γλώσσας

1

- ▶ Η λέξη που απαντά στην ερώτηση «τι, ποιον; ποια; ποιο; ποιους; ποιες; ποια;» και είναι σε πτώση αιτιατική είναι το του ρήματος της πρότασης.
- ▶ Η λέξη που απαντά στην ερώτηση «ποιος; ποια; ποιο; ποιοι; ποιες; ποια;» και είναι σε πτώση ονομαστική είναι το του ρήματος της πρότασης.

Κυκλώστε το υποκείμενο και υπογραμμίστε το αντικείμενο του ρήματος στις παρακάτω προτάσεις:

- ❁ Ο πατέρας φόρεσε βιαστικά το πουκάμισό του.
- ❁ Όλα τα πουλιά γεννούν αυγά.
- ❁ Η Ισμήνη και ο Νίκος ποτίζουν τις γλάστρες.
- ❁ Τις τριανταφυλλιές μας τις ποτίζει η γιαγιά κάθε πρωί.
- ❁ Ο ηλεκτρολόγος έφτιαξε τη βλάβη της παγωτομηχανής.

2

Θυμάμαι τους χρόνους του ρήματος.

- ▶ Ένα ρήμα που αναφέρεται σε κάτι που γίνεται στο παρόν λέμε ότι βρίσκεται σε χρόνο
- ▶ Ένα ρήμα που αναφέρεται σε κάτι που γινόταν στο παρελθόν και είχε κάποια διάρκεια λέμε ότι βρίσκεται σε χρόνο
- ▶ Ένα ρήμα που αναφέρεται σε κάτι που θα γίνει στο μέλλον και θα έχει κάποια διάρκεια λέμε ότι βρίσκεται σε χρόνο
- ◆ Συμπληρώστε τα κενά στις προτάσεις βάζοντας τα ρήματα που είναι στην παρένθεση στον ενεστώτα.
 - ❁ Ο Φώτης, η Μυρτώ και ο Πέτρος (κάνω) διακοπές στο ίδιο νησί.
 - ❁ Ο Πέτρος κάθε πρωί (πηγαίνω) στην άκρη του λιμανιού και (ψαρεύω).
 - ❁ Η Μυρτώ και ο Φώτης (αγναντεύω) τις βάρκες που (μπαίνω) και (βγαίνω) από το λιμάνι.
- ◆ Ξαναγράψτε το παραπάνω κείμενο βάζοντας τα ρήματα στον παρατατικό, στο κατάλληλο πρόσωπο και στον κατάλληλο αριθμό.

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Το εργαστήρι της Γλώσσας

- ♦ Ξαναγράψτε το κείμενο βάζοντας τα ρήματα στον εξακολουθητικό μέλλοντα.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3

Συμπληρώστε τα γράμματα που λείπουν στις λέξεις του κειμένου:

Οι **φετ__νές** διακοπές μας στο ν__σί άρχισαν με μια περιπέτεια. Δ__στυχώς χάσαμε το πρώτο πλοίο και έπρεπε να περιμένουμε πολλές ώρες για το επόμενο. Όταν φτάσαμε αργά το βράδυ στο **φωτ__νό** δ__ώροφο ξενοδοχείο, πληροφορηθήκαμε ότι υπήρχε μόνο ένα **φτ__νό** δ__κλινο δωμάτιο αντί για δύο που είχαμε κλείσει. Η **υπεύθ__νη** υπάλληλος του ξενοδοχείου μάς είπε ότι δεν έλαβε ποτέ το **__λεκτρονικό** μας μ__νυμα. Μας έδειξε όμως μια __θουσα στο ισόγ__ο που θα τη χρυσ__μοποιούσαμε σαν υπνοδωμάτιο. Την επόμενη μέρα το φως του ολόχρυσου ήλιου και η καταγάλανη θάλασσα μας έκαναν να τα ξεχάσουμε όλα. Η Αριθμ__τ__κή και η Ανάγν__ση έπρεπε να περιμένουν μέχρι το Σεπτέμβρη.

4

Γράψτε τα χρωματισμένα επίθετα της άσκησης 3 στα τρία τους γένη, στον αριθμό και στην πτώση που βρίσκονται.

Αρσενικό	Θηλυκό	Ουδέτερο

2

Ενότητα

Πρώτα το νερό... τι τρέχει

Το νερό συστήνεται

1

Το νερό μάς συστήθηκε και εμείς το γνωρίσαμε. Θέλετε να παίξετε το παιχνίδι γνωριμίας αλλά στη θέση του νερού να βάλετε το...δάσος; Ξαναγράψτε τη δεύτερη παράγραφο του κειμένου κάνοντας όσες αλλαγές είναι απαραίτητες.

Είμαι το **καταπράσινο δάσος** που σας δροσίζει.

.....
.....
.....
.....
....., είμαι το ΔΑΣΟΣ!

2

Σημειώστε (**Υ**) για το υποκείμενο, (**P**) για το ρήμα, (**A**) για το αντικείμενο και (**K**) για το κατηγορούμενο στις παρακάτω προτάσεις:

- Ο ωκεανός είναι απέραντος.
↓ ↓ ↓
() () ()
- Το νερό δροσίζει τους ανθρώπους.
↓ ↓ ↓
() () ()
- Οι σταγόνες έγιναν ένα κατάσπρω σύννεφο.
↓ ↓ ↓
() () ()
- Ο δρόμος ήταν βρεγμένος.
↓ ↓ ↓
() () ()
- Το ποτάμι δε φαίνεται ορμητικό.
↓ ↓ ↓
() () ()
- Ένα χιονάνθρωπο έφτιαξαν τα παιδιά.
↓ ↓ ↓
() () ()

3

Δέκα λέξεις από τις προτάσεις «κρύφτηκαν» στο κρυπτόλεξο. Βρείτε τις κρυμμένες λέξεις, που σχηματίζονται είτε οριζόντια είτε κάθετα. Συμπληρώστε τα κενά με τις λέξεις που βρήκατε, αφού τις βάλετε στο σωστό αριθμό και στη σωστή πτώση.

1. Ο Ειρηνικός και ο Ατλαντικός είναι οι δύο μεγαλύτεροι της γης.
2. Στην εποχή των μεγάλες εκτάσεις της γης καλύπτονταν από πάγο.
3. Οι του Αχελώου είναι στην Πίνδο.
4. Οι σταγόνες της χτυπούσαν στο τζάμι.
5. Οι παραλιακές πόλεις έχουν πολλή **υγρασία**.
6. Οι των αυτοκινήτων μολύνουν συνεχώς την
7. Το κατέστρεψε τη φετινή σοδειά.
8. Τον προηγούμενο χειμώνα αποκλειστήκαμε δυο φορές από τα
9. Η Δυτική Ελλάδα έχει πολλά
10. Τα βατράχια προτιμούν τα ήρεμα νερά των

Ω	Δ	Α	Χ	Ι	Ο	Ν	Ι	Γ	Ο	Ν	Ε	Π
Π	Ο	Τ	Α	Μ	Ι	Ο	Λ	Ζ	Ρ	Ε	Μ	Ε
Η	Ε	Ε	Λ	Η	Μ	Α	Α	Ε	Κ	Λ	Ι	Ξ
Γ	Ζ	Τ	Α	Τ	Μ	Ο	Σ	Φ	Α	Ι	Ρ	Α
Η	Θ	Ι	Ζ	Ν	Α	Τ	Ε	Ρ	Ζ	Μ	Ο	Τ
Χ	Α	Ρ	Ι	Μ	Ο	Υ	Ζ	Α	Μ	Ν	Σ	Μ
Ρ	Π	Ω	Κ	Ε	Α	Ν	Ο	Σ	Ο	Η	Υ	Ι
Υ	Γ	Ρ	Α	Σ	Ι	Α	Ε	Ψ	Α	Ν	Ι	Σ
Ν	Α	Ε	Ζ	Β	Χ	Σ	Υ	Β	Ρ	Ο	Χ	Η
Υ	Τ	Ο	Π	Α	Γ	Ε	Τ	Ω	Ν	Ε	Σ	Δ

Το ποτάμι τρέχει να συναντήσει τη θάλασσα

1

Το ποτάμι χαρίζει ζωή και ομορφιά στα μέρη από τα οποία περνά. Η τάξη σας θα ήθελε πολύ να επισκεφτεί ένα μέρος όπου το νερό δίνει ξεχωριστή ομορφιά στο τοπίο (όπου δηλαδή υπάρχει θάλασσα, ένα ποτάμι, μια λίμνη, ένας καταρράκτης, μια βρύση).

Περιγράψτε ένα τέτοιο μέρος που έχετε γνωρίσει και που θα προτεινάτε στους συμμαθητές σας να επισκεφτούν.

Η πολυταξιδεμένη Ραλλού θα σας βοηθήσει, με τις ερωτήσεις της, στην περιγραφή σας.

1. Ποιο είναι το όνομά του; Πού βρίσκεται αυτό το μέρος;

2. Τι ξέρετε για την ιστορία του;

3. Πώς και πότε το επισκεφτήκατε;

4. Τι είναι αυτό που εντυπωσιάζει με την πρώτη ματιά τον επισκέπτη;

6. Γράψτε για κάτι που σας έκανε εντύπωση.

5. Περιγράψτε το τοπίο με λεπτομέρεια:

- τη ζωή μέσα σε αυτό το χώρο (ζώα, φυτά),
- τις αλλαγές που συμβαίνουν με τις εποχές ή με την ώρα.

7. Γράψτε για τα συναισθήματα και για τις σκέψεις σας γι' αυτόν τον τόπο.

Όταν περιγράφουμε κάτι, χρησιμοποιούμε συνήθως ρήματα σε χρόνο ενεστώτα. Χρησιμοποιούμε επίσης λέξεις και εκφράσεις που φανερώνουν τόπο (π.χ. πάνω, στο χωριό, στο δάσος, απέναντι από, από ψηλά, κοντά στη λίμνη, γύρω-γύρω κτλ.)

Αξιολογώ το γραπτό μου

1. Έγραψα γι' αυτό που εντυπωσιάζει με την πρώτη ματιά τον επισκέπτη;
2. Περιέγραψα με λεπτομέρειες το τοπίο;
3. Χρησιμοποίησα επίθετα στην περιγραφή μου;
4. Χρησιμοποίησα λέξεις και εκφράσεις που φανερώνουν τόπο;
5. Έκανα παραγράφους;
6. Έψαξα στο λεξικό μου για την ορθογραφία δύσκολων λέξεων;
7. Μήπως έγραψα πολλές φορές τις ίδιες λέξεις, όπως: «ύστερα», «και» κτλ.;

2

Διαβάστε τις παρακάτω εκφράσεις με τη λέξη «νερό» και συζητήστε τη σημασία τους.

Πνίγεται σε μια κουταλιά νερό.

Κάνω μια τρύπα στο νερό.

Μπήκε το νερό στο αυλάκι!

- Βρείτε και γράψτε κι άλλες τέτοιες εκφράσεις με το νερό.

.....

.....

.....

.....

3

Θυμηθείτε το ρήμα *κυλάω/ώ* και συμπληρώστε τις προτάσεις με τα ρήματα των παρενθέσεων στον κατάλληλο χρόνο:

- ❁ Η γιαγιά μου για να διαβάσει το λογαριασμό του νερού (φοράω/ώ) τα γυαλιά της.
- ❁ Χθες το μεσημέρι ο υπουργός (μιλάω/ώ) για δυο ώρες στους δημοσιογράφους για το καινούριο φράγμα.
- ❁ Επειδή γίνονταν έργα στη γέφυρα, οι τροχονόμοι (σταματάω/ώ) την κυκλοφορία των αυτοκινήτων κάθε δύο ώρες.
- ❁ Όταν (γυρνάω/ώ) από την εκδρομή στη λίμνη Πλαστήρα, (τραγουδάω/ώ) τα αγαπημένα μας τραγούδια.
- ❁ Τα περισσότερα παιδιά (αγαπάω/ώ) το κολύμπι.
- ❁ Πόση ώρα (περπατάω/ώ) για να φτάσετε από το σπίτι σας στη θάλασσα;

4

Προσπαθήστε να φτιάξετε παρομοιώσεις με κάθε ένα από τα ζευγάρια των προτάσεων:

- ❁ Το σύκο είναι γλυκό. Το μέλι είναι γλυκό.

.....

- ❁ Το πρόσωπό του είναι κόκκινο. Η παπαρούνα είναι κόκκινη.

.....

- ❁ Περπατούσε αργά. Η χελώνα περπατά αργά.

.....

- ❁ Έτρεμε από το φόβο του. Το φύλλο τρέμει.

.....

- ❁ Τα μαλλιά του παππού είναι άσπρα. Το βαμβάκι είναι άσπρο.

.....

Το νερό στη θρησκεία, στους μύθους και τις παραδόσεις

1

Η μικρή Παντελίνα, μαθήτρια της Στ' τάξης, περιγράφει στους συμμαθητές της το έθιμο της Μπαρμπαρούσας μέσα από τη συνέντευξη που πήρε από τον κύριο Λάμπρο.

«Το έθιμο της Μπαρμπαρούσας»

— κ. Λάμπρο, από ποιο χωριό είστε;

— Από το Πέτα της Άρτας.

— Μπορείτε να μας μιλήσετε για ένα έθιμο της περιοχής σας;

— Ναι, τη «Μπαρμπαρούσα». Τους καλοκαιρινούς μήνες που δεν έβρεχε και η ξηρασία κρατούσε μέχρι το Νοέμβριο κινδύνευαν να καταστραφούν οι σοδειές και τα δέντρα. Γι' αυτό οι άνθρωποι σκαρφίζονταν αυτό το αστείο έθιμο για να συγκινήσουν το Θεό να στείλει μια βροχή.

— κ. Λάμπρο, μπορείτε να μας το περιγράψετε, σας παρακαλούμε;

— Βεβαίως. Ένας άνθρωπος ντυνόταν με πρασινάδες από ψάθες, φτέρες, μυρτιές και ό,τι άλλο διαθέτει η φύση. Μετά τον έδεναν με ένα σχοινί και τον γύριζαν στις γειτονιές του χωριού. Οι χωριανοί τον ακολουθούσαν με κανάτια νερό, τα οποία κατά διαστήματα τα άδειαζαν επάνω του. Το ίδιο έκαναν και οι νοικοκυρές, όταν περνούσε έξω από τα σπίτια τους. Το νερό που έριχναν πάνω στις φτέρες της «Μπαρμπαρούσας» (έτσι ονόμαζαν τον μασκαρεμένο άνθρωπο) συμβόλιζε το νερό της βροχής που θα έπεφτε για να ποτίσει τα δέντρα και τις καλλιέργειες των κατοίκων. Μερικοί γελούσαν μ' αυτό το θέαμα, αλλά «αυτός» πίστευε πως έκανε έργο σωτήριο. Καθώς γύριζαν τα στενά δρομάκια του χωριού, τραγουδούσαν κι ένα ποιηματάκι.

— Το θυμόσατε, κ. Λάμπρο, αυτό το ποιηματάκι;

— Ναι, φυσικά και το θυμάμαι:

«Μπαρμπαρούσα περπατεί
το Θεό παρακαλεί
για να ρίξει μια βροχή
μια βροχή καλή καλή
για να γίνουνε τα στάρια
να γεννήσουνε τ' αμπάρια».

Ακόμη, ξέχασα να σας πω ότι μερικοί, αντί για νερό, πετούσαν χρήματα και η «Μπαρμπαρούσα» πήδαγε ψηλά σαν αρκούδα και τα 'πιανε.

— Σας ευχαριστούμε για τη συνέντευξη που μας δώσατε.

Παντελίνα Γεωργή, Με ένα ποντίκι στη χώρα των εθίμων,
εκδ. Σύγχρονη Εκπαίδευση, Αθήνα, 2002

- ▶ Το έθιμο της «Μπαρμπαρούσας» γινόταν στο Πέτα της Άρτας. Γνωρίζετε κάποιο έθιμο της περιοχής σας που γινόταν ή γίνεται ακόμα και έχει σχέση με το νερό;
- ▶ Ζητήστε και εσείς από έναν ηλικιωμένο να σας διηγηθεί κάποιο έθιμο ή κάποια παράδοση του τόπου σας.
- ▶ Ηχογραφήστε τη συνέντευξη και ακούστε την στην τάξη.
- ▶ Μετά γράψτε την σ' ένα φύλλο χαρτιού και φτιάξτε μια λαογραφική σελίδα για την εφημερίδα του σχολείου σας. Δουλέψτε σε ομάδες.

2

- Διαβάστε με προσοχή τις παρακάτω προτάσεις:
 - ✿ «Οι Νύμφες, **θεόπτες των γλυκών νερών**, ήταν κόρες του Δία».
 - ✿ «Το νερό που έριχναν πάνω στις φτέρες της «Μπαρμπαρούσας» (**έτσι ονόμαζαν το μασκαρεμένο άνθρωπο**) συμβόλιζε το νερό της βροχής...».
 - ✿ «Μετά από αυτό που έγινε στο διάλειμμα – **την είσοδο των δύο σκύλων στο προαύλιο**– αποφασίσαμε να κλειδώνουμε την εξώπορτα».
- Διαβάστε τες πάλι χωρίς τις λέξεις που είναι χρωματισμένες. Τι παρατηρείτε;

Πολλές φορές όταν θέλουμε να σχολιάσουμε, να εξηγήσουμε και να συμπληρώσουμε αυτό που λέμε τότε χρησιμοποιούμε την παρένθεση, το κόμμα ή τη διπλή παύλα.

- Βάλτε τα κόμματα, την παρένθεση ή τη διπλή παύλα στο κατάλληλο σημείο της πρότασης.
 - ✿ Ήρθε μαζί μας και ο Κώστας ο ξάδερφος της Μαρίας. (κόμμα)
 - ✿ Οι αρχαίοι λαοί Έλληνες, Ρωμαίοι, Αιγύπτιοι λάτρευαν πολλούς θεούς. (παρένθεση)
 - ✿ Η Πηνελόπη η αγαπημένη μου θεία μου έφερε ένα βιβλίο για το νερό. (κόμματα)
 - ✿ Πήραμε μαζί μας στην εκδρομή παρόλο που δε συμφώνησαν όλοι και το σκύλο μας τον Αζόρ. (διπλή παύλα)
 - ✿ Ο κύριος Νίκος ο μανάβης έτρεξε πρώτος να σβήσει τη φωτιά. (κόμματα)

Ο Νερουλάς

1

Σήμερα δεν υπάρχει το επάγγελμα του νερουλά. Ένα άλλο επάγγελμα που είχε σχέση με το νερό και τώρα έχει χαθεί είναι αυτό του παγοπώλη.

- Διαβάστε το ποίημα «Ο παγοπώλης» και συζητήστε στην τάξη για το επάγγελμά του.

Ο ΠΑΓΟΠΩΛΗΣ

Επερνούσαν παγοπώλες
και μοιράζανε κολώνες.
Είχαν γίνει από νερό
που το πάγωναν καιρό,
το φαΐ να διατηρεί,
να 'ναι φρέσκο το τυρί,
το νεράκι δροσερό
για μια φορά κι έναν καιρό.

Χατζηκοκολάκη Σοφία, *Επαγγέλματα παλιά που δεν υπάρχουν πια*, εκδ. Καμπανά, Αθήνα, 2000

- Γράψτε στο τετράδιό σας για το επάγγελμα του παγοπώλη με τη βοήθεια της εικόνας και των ερωτήσεων:
 - Σε ποια εποχή υπήρχε;
 - Ποιους εξυπηρετούσε;
 - Ποια εργαλεία χρησιμοποιούσε;
 - Υπάρχουν σήμερα παγοπώλες;
 - Πού μπορεί κάποιος να δει σήμερα τα εργαλεία που χρησιμοποιούσε ο παγοπώλης;

Το νερό ταξιδεύει

- 1 Το νερό μπορεί να είναι ένα ελεύθερο αγαθό, αφού η φύση μάς το προσφέρει δωρεάν. Όμως η αποθήκευσή του, η μεταφορά του, ο καθαρισμός του και η διανομή του έχουν μεγάλο κόστος. Γι' αυτό το λόγο το νερό έχει τιμή και πωλείται.

ΔΕΥΑΠ		ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΥΔΡΕΥΣΗΣ - ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΠΑΤΡΑΣ	
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΤΕΛΩΝ ΥΔΡΕΥΣΗΣ - ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ		ΑΚΤΗ ΔΥΜΑΙΩΝ 49, ΑΘΜ: 090128211	
ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗΣ ΚΟΤΣΩΝΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΝΤΙΟΧΕΙΑΣ 35 Τ.Κ. 26333 <small>ΟΝΟΜ/ΝΥΜΟ ΙΔΙΟΚΤΗΤΗ</small>		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ 502 - 8073 / *01051752*	ΑΡΙΘΜ. ΑΠΟΔΕΙΞΗΣ 4864644
ΚΟΤΣΩΝΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ		ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ 8/6/2006 - 12/9/2006	
<small>ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΔΡΟΜΕΤΡΗΣΗΣ Δ.Ε.Υ.Α.Π.</small> 200887	<small>ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΥ</small> 200887	<small>ΤΥΠΟΣ ΝΕΡΟΥ</small> N1	<small>ΑΠΟΧΕΤ.</small> A1
<small>ΕΝΔΕΞΕΣ ΜΕΤΡΗΣΗΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ</small> 380		<small>ΠΑΡΟΥΣΑ</small> 420	<small>ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ</small> 40
ΤΕΛΗ ΥΔΡΕΥΣΗΣ-ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ		EURO	
ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΔΙΚΤΥΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΧΡΗΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤ.- ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΣΤΡΟΓΓ/ΣΗ ΠΡΟΗΓ/ΝΟΥ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΣΤΡΟΓΓ/ΣΗ ΠΛΗΡΩΤΕΟΥ ΠΟΣΟΥ 15 κ.μ. * ,20 = 3,00 ευρώ 15 κ.μ. * ,28 = 4,20 ευρώ 10 κ.μ. * ,38 = 3,80 ευρώ		ΑΞΙΑ ΝΕΡΟΥ	3,49 10,32 -0,23 0,33 11,00
<small>ΕΞΩΦΛΗΘΗ ΔΕΥΑΠ</small> 105175 1/11/2006 <51> 39,00		ΕΥΝΟΔΟ ΤΕΛΩΝ ΤΡΙΜΗΝΟΥ 24,91	
ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΧΡΕΣΕΙΣ		EURO	
ΕΙΔΙΚΟ ΤΕΛΟΣ Ν. 1069/80 Φ.Π.Α. ΣΥΝΤ. ΔΙΚΤΥΩΝ, ΕΙΔ. ΤΕΛΟΥΣ, ΑΠΟΧ/ΣΗΣ 19% Φ.Π.Α. ΝΕΡΟΥ 9%		8,80 4,30 0,99 0,00	
<small>ΧΡΕΙΣΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ</small> ΒΛΑΒΕΣ: 2010.00000 ΠΛΗΡΩΦ.: 2010.00000		ΔΩΣΤΕ ΣΩΣΤΕ ΑΙΜΑ ΖΩΣΤΕ	ΕΥΝΟΔΟ ΠΡΟΣΘΕΤΩΝ ΧΡΕΣΕΩΝ 14,09
<small>ΗΜΕΡΟΜ. ΕΚΔΟΣΗΣ</small> 30/10/2006 Αρ. Μητρώου *01051752*	<small>ΕΠΟΜΕΝΗ ΜΕΤΡΗΣΗ</small> 1/12/2006 - 8/12/2006	<small>ΛΗΞΗ ΠΡΟΒΕΣΜΑΣ ΠΛΗΡΩΜΗΣ</small> 14/11/2006	ΠΛΗΡΩΤΕΟ ΠΟΣΟ 39,00 EURO

Τι μπορούμε να δούμε σε μια απόδειξη λογαριασμού ύδρευσης:

- ▶ Γράψτε σε κάθε τετραγωνάκι στο λογαριασμό του νερού τον αριθμό που αντιστοιχεί.
 1. Στην ποσότητα του νερού που καταναλώθηκε σε κ.μ. (κυβικά μέτρα).
 2. Στα στοιχεία του καταναλωτή.
 3. Στο συνολικό ποσό που πρέπει να πληρωθεί.
 4. Στην περίοδο κατανάλωσης.
 5. Στη λήξη προθεσμίας πληρωμής.
- ▶ Αναζητήστε στον τελευταίο λογαριασμό ύδρευσης και αποχέτευσης του σπιτιού σας αυτά τα στοιχεία που υπάρχουν στο λογαριασμό του Δήμου Πατρέων και κυκλώστε τα.

2

Στην Πάτρα, η Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης-Αποχέτευσης ονομάζεται με σύντομο τρόπο ΔΕΥΑΠ.

Αρκτικόλεξα είναι οι συντομογραφίες που σχηματίζονται από τα αρχικά γράμματα των λέξεων ή από τις αρχικές συλλαβές των λέξεων μιας φράσης. Τα αρκτικόλεξα διαβάζονται σαν μια λέξη και γράφονται πάντα με κεφαλαία γράμματα, π.χ. ΔΕΗ = Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού
ΕΛΤΑ = Ελληνικά ΤΑχυδρομεία

- ▶ Στο λογαριασμό Ύδρευσης υπάρχουν αρκτικόλεξα. Συμπληρώστε δίπλα τους ολόκληρες τις λέξεις από τις οποίες σχηματίστηκαν:

ΤΚ:

ΦΠΑ:

- ▶ Γράψτε τα αρκτικόλεξα των παρακάτω λέξεων:

Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων =

Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος =

Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία =

Ευρωπαϊκή Ένωση =

3

Καλώ όλα τα παιδιά! Επείγον! Να έχετε το νου σας για τυχόν **διαρροές νερού** στο σπίτι σας. Ψάξτε σε όλες τις κρυψώνες: στους τοίχους, στις βρύσες, στις τουαλέτες... ακόμη και στην αυλή, στο λάστιχο του ποτίσματος.

Ξέρεις ότι μια μικρή διαρροή μπορεί να σπαταλήσει πολύ νερό;

Παράδειγμα: Μια διαρροή νερού μπορεί να γεμίσει ένα φλιτζάνι σε 10 λεπτά, μπορεί να σπαταλήσει περίπου 10.000 λίτρα νερό μέσα σε ένα χρόνο. Πόσο είναι αυτό; Φτάνει να σκεφτείς πως, για να ξοδέψεις τόσο πολύ νερό, θα έπρεπε να πίνεις 65 ποτήρια νερό την ημέρα για έναν ολόκληρο χρόνο!

Γίνε ανικνευτής διαρροών

Να πώς:

- ▶ Πρώτα βάλε τους γονείς σου να σε μάθουν πώς να διαβάζεις το μετρητή του νερού (ρολόι). Αν έχετε μετρητή, μάλλον θα βρίσκεται σε κάποια γωνία στο υπόγειο του σπιτιού, έξω από την εξώπορτα ή στο πεζοδρόμιο, σκεπασμένος με ένα τσιμεντένιο ή μεταλλικό καπάκι.
- ▶ Διάλεξε κάποια στιγμή όπου όλοι θα λείπουν από το σπίτι και κανένας δε θα χρησιμοποιεί νερό, όταν ας πούμε, είναι να πάτε για ψώνια ή στο σινεμά.
- ▶ Πριν φύγετε, ρίξε μια ματιά στο μετρητή και σημείωσε κάπου την ένδειξη. Μόλις γυρίσεις στο σπίτι ξανακοίταξε το μετρητή και δες τι γράφει. Αν άλλαξαν οι αριθμοί, τότε μάλλον ανακάλυψες κάποια διαρροή νερού! Πες στους γονείς σου για την ανακάλυψή σου.

The earthworks group, 50 απλά πράγματα που μπορούν να κάνουν τα παιδιά για να σώσουν τη Γη, εκδ. «Το ΠΟΝΤΙΚΙ», Αθήνα, 1990

Τι άλλο μπορείς να κάνεις εσύ για να μην ξοδεύεις άσκοπα το νερό...

- ▶ όταν πλένεις τα δόντια σου;

.....
.....

- ▶ όταν πλένεις τα πιάτα;

.....
.....

- ▶ όταν κάνεις μπάνιο;

.....
.....

- ▶ όταν περισσεύει νερό στο ποτήρι που πίνεις;

.....
.....

Το Εργαστήρι της Γλώσσας

1

Συμπληρώστε τα γράμματα που λείπουν στις παρακάτω λέξεις και βάλτε τόνο όπου χρειάζεται:

__δρευση	υδραγ__γείο	ατμόσφ__ρα	__γρασία
εξάτμ__ση	ωκ__ανός	__δρατμοί	παγετ__νες
ωφέλ__μος	οφ__λω	__φειλή	__φελώ
βρ__ση	__δροφόρα	σωλ__νας	δίκτ__ο
εμφιάλ__ση	__δραυλικός	__δρόγειος	κ__λάω
πλημμ__ρίζω	πλ__σιμο	δοχ__ο	κολ__μπήθρα
βάφτ__ση	υπόγ__ος	π__γές	ρ__άκια

2

Η λέξη που δίνει μια ιδιότητα στο υποκείμενο του ρήματος της πρότασης λέγεται

.....
Σημειώστε (Y) για το υποκείμενο, (P) για το ρήμα, (A) για το αντικείμενο και (K) για το κατηγορούμενο στις παρακάτω προτάσεις:

◆ Η συζήτηση ήταν ευχάριστη.

() () ()

◆ Ο Βαγγέλης χαϊδεύει το σκύλο του.

() () ()

◆ Η Αλεξάνδρα έγινε γιατρός.

() () ()

◆ Ο αρχιτέκτονας σχεδίασε το σπίτι.

() () ()

◆ Η Ισμήνη φαίνεται λυπημένη.

() () ()

◆ Οι εργάτες έφτιαξαν το δρόμο.

() () ()

3

Βάλτε Π στα τετραγωνάκια των φράσεων που έχουν παρομοίωση:

◆ Η φωνή της δασκάλας μας ήταν σαν μουσική απαλή και αρμονική.

◆ Όταν ξημέρωσε, ξεκινήσαμε για το χωριό.

◆ Να ζήσεις σαν τα ψηλά βουνά.

◆ Ήταν τόσο όμορφα τα τριαντάφυλλα λες και ήταν ψεύτικα.

◆ Λες να έχει καλό καιρό αύριο;